

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL

AZ ÉPÍTŐIPARI VÁLTOZÁSOKRÓL

ALKOHOL ELLEN NAGYHEGYESEN

3. oldal

VISSZAPILLANTÓTÜKÖR

4. oldal

A TIT MEGYEI SZERVEZETÉNEK TAVALYI MUNKÁJÁRÓL

5. oldal

Dr. Markója Imre beszél (MTI-fotó, Manek Attila felvétele — telefotó — KS)

A sajtótörvény tervezetéről tárgyalt az Országgyűlés kulturális bizottsága

Az Országgyűlés kulturális bizottsága kedden megvitatta a készülő sajtótörvény tervezetét, amelyet várhatóan napirendre tűznek a parlament tavaszi ülésén. A törvényjavaslatot — amelynek elemző értékelését a témához igazodó helyszínen, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének székházában tartották — a bizottság egyetértéssel fogadta, s úgy határozott, hogy a vitában felmerült néhány szövegtervezet javaslattal együtt indítványozni a törvénytervezet módosítását a parlament plenáriumán. A képviselők munkálkodásánál Páter János, az Országgyűlés alelnöke is, s az eszmecsere részt vett az újságíró társadalom számos vezető személyisége.

A MUOSZ elnöksége nevében Pálffy József elnök köszöntötte a tanácskozásra egybegyűlteket, kifejezve azt a meggyőződését, hogy a születőben lévő sajtótörvény hosszú időn át segíti majd az újságírókat hivatásuk megfelelő teljesítésében és eredményesebb gyakorlásában.

A törvényjavaslathoz dr. Markója Imre igazságügyi miniszter főosztályvezetője rövid kommentárt, mindenképp hangsúlyozva a sajtómunka, a tömegtájékoztatás — illetve a rájuk vonatkozó, törvényi szinten kodifikált rendelkezések — politikai, társadalmi jelentőségét.

Bányász Rezső államtitkár, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke felhívta a sajtómunkásokat, hogy a Magyar Népköztársaság alkotmányában eddig is népszerű alapjogai közé sorolja a sajtószabadságot, az új sajtótörvény javaslatát pedig megerősíti, hogy mindenki joga van a sajtó útján közölni nézeteit, alkotásait, amennyiben azok nem sértik a Magyar Népköztársaság alkotmányos rendjét.

Ugyanakkor nemcsak a szabad véleménynyilvánítás, hanem a sajtómunkások jogát is erősíti az állampolgárok jogát ahhoz, hogy tájékoztatást kapjanak és a sajtó kötelességét, hogy gondoskodjon a tájékoztatásról. Ezzel politikánkban az alapelvek is kodifikálódnak, amely „felmentést kezele” a lakosság, s elvárja, hogy a sajtó a tájékoztatás, a nevelés, a szervezés eszközeivel segítse népünket az előrehaladásban, a szocialista demokrácia gyakorlatában. A demokrácia intézményrendszerében a politikai nyilvánosság továbbfejlesztése az egyik legfontosabb tényező, annak pedig egyik leghatékonyabb

eszköze a tájékoztatás, a tájékoztató személyek felelősségéről, kötelezettségéről sem.

A javaslatban szó van a sajtónak a társadalom érdekében megőrzendő közérdekről, lehetőségeiről, s ezekből adódóan megőrzendő felelősségéről. S hogy milyen sokszínű a tájékoztatás eszközei, az adatok is mutatják: 1985 végén 1720 időszakos lap jelent meg Magyarországon, összesen évi 1,4 milliárd példányban. Az elmúlt harminc esztendőben mintegy hárommillió magyar család vált tévézővé, s minden családban több rádiókészülék is található. A központi és vidéki napilapok példányszáma elérte a napi 3 milliót. Mintegy 120 kulturális és művészeti, 650 üzemi, 130 egyetemi és 16 egyházi lap jelenik meg nálunk 5600 az újságíró-szövetség tagjainak száma.

Megyeri Károly, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének főtitkára kiemelte, hogy a törvénytervezet szellemében és tartalma jól segíti a tájékoztatáspolitikai gyakorlatának fejlődését. Kétségtelen ugyanis, hogy egyre növekszik az állampolgárok tájékoztatói igénye, s ez növeli az újságírók felelősségét a hiteles, gyors és szakszerű tájékoztató munkában. De az is jó dolog, hogy a törvénytervezet nem felejt lekedezik meg az informátor, a felvilágosítást nyújtó, a idei munkatervét.

Ünnepi megemlékezések március 15-én

Szép hagyomány folytatására vállalkozik a forradalmi ifjúsági napok programja keretében a megyei és városi KISZ-bizottság. Az elmúlt évben március 21-én tartották azt az ifjúsági demonstrációt, amelynek jelszava a Hozz magaddal virágot! volt. A jelszó az idén március 15-ére készülve hangzott el, hogy az ünnepre mozgósítsa a fiatalokat.

Március 15-én, szombaton 8 órakor egyetemisták, főiskolások, középiskolások, úttörők és kisdobosok a Szoboszlói úti iskolában, a dolgozó fiatalok pedig az egykori Piac utcai Kapu Órállomás közelében, a Postakert után gyülekeznek, hogy közösen indulhassanak el az Erzsébet utcán át a Petőfi-szoborhoz. Itt elhelyezik a megemlékezés virágait, és a Hangfogó együttes, valamint Gál Csaba és Vasvári Annamária zenés kíséretével tovább indulnak a Kossuth-szoborhoz. Ezen az útvonalon a Bocskai néptáncegyüttes mutat be korabeli táncokat, a Csokonai Színház művészei pedig felidéznek Kossuth Lajos beszédét, melyet a debreceni néphez intézett a Medgyessy-terem fölötti erkélyről.

A Kossuth-szobornál 10 órakor tartanak ünnepi megemlékezést. Közreműködnek a Csokonai Színház és a Kodály körúti KISZ-szervezetének tagjai.

Debrecen ifjúsága ezután a Déri tere vonul, ahol fiatal előadók és együttesek adnak szórakoztató műsort. Fellépnek a Folk '81, Hangfogó, Pátria, Sorcsapás RT, Karikás, Lux és Hajdina együttesek, valamint Gál Csaba, Vasvári Annamária és Reschösky György amatőr előadók. Fél 12-től az egyetemi és középiskolások a Kossuth-szobor előtt tartanak ünnepi megemlékezést. A Kossuth-szobor előtt tartanak ünnepi megemlékezést. A Kossuth-szobor előtt tartanak ünnepi megemlékezést.

ÉPÍTŐIPARI EGYEZTETŐ

Lakásépítés, felújítás, építőanyag-ellátás

Kedden délután a megyei tanács székházában került sor az építőipar hetedik ötéves tervi feladatait egyeztető megbeszélésre. Az Építőipari és Városfejlesztési Minisztériumot dr. Kádár József államtitkár és Kariakás György főosztályvezető képviselte, míg Hajdú-Bihar és Debrecen képviselőiben ott volt Tóth Imre, a megyei pártbizottság titkára, dr. Szabó Imre, a megyei tanács elnöke, a tanácskozás házigazdája, Olajos Ernő, a debreceni városi pártbizottság titkára, dr. Ács István, a debreceni városi tanács elnöke és Tóth Attila, az EFEDOSZ megyei titkára.

Miután dr. Szabó Imre köszöntötte a megjelenteket Bényei Béla, a megyei tanács elnökhelyettese fűzött kiemeltet az egyeztető tárgyalásra készített írásbeli anyaghoz, kiemelve azokat a fő témaköröket, amelyekben a megye vezetői különösen számítanak az ÉVM támogatására.

Az első helyen szólt a lakáshelyzet alakulásáról. Elmondta, hogy a hatodik ötéves tervi időszakában a megyében 6,2 százalékkal több lakás épült a tervezettnél, ám Debrecenben nem sikerült elérni az 1980-ban megfogalmazott célkitűzést. Az állami lakásépítés aránya 20 százalékkal csökkent, az eredeti célkitűzéstől való elmaradás oka a tanács lakások esetében a pénzügyi források hiánya, az OTP-beruházásban épülőknél pedig a kivitelezői kapacitás hiánya. Mindennek következménye, hogy bár a magánépítkezések megyei szinten pótolták a kiesést, a lakásigényeket a tanácsok nem tudják kielégíteni megfelelő ütemben és leginkább rászorulóknak esetében sem.

Bényei Béla felhívta a figyelmet a hajdú-bihari építőipari vállalatok (ideértve a la-

kások mellett az intézményeket is) elavultságára, a felújítás szükségességére, s egyúttal arra, hogy a további romlás megakadályozásához a korábbinál jóval több pénzre van szükség. Mert különben hiába épül több lakás a megyében az országos átlagnál, az igények kielégítésében Hajdú-Bihar nem tud előrelépni a használhatatlanná váló lakások nagy aránya miatt. Nem különb a helyzet az intézmények esetében sem: a hatodik ötéves terv évi példány 521 általános iskolai tanterem épült — de közben 202-t meg is kellett szüntetni.

Az elnökhelyettes felvetette, hogy vajon a megye lakossága képes-e továbbra is vállalni azokat a terheket, amelyek a magánéros lakásépítés részarányának növekedésével hárulnak rá. A tendenciákat jól mutatja, hogy míg korábban a megyében a takarékbetét-állomány mindig meghaladta a hitelállomány nagyságát, 1983-ban megfordult ez az arány.

A továbbiakban Bényei Béla szóvá tette a házigyári épületek felújításának lassan időszerűvé váló kérdését. A megye vezetői szerint idejekorán gondoskodni kell a speciális technológiával épített házak felújítására képes szervezet létrehozásáról. Az építőanyag-ellátásról szólva az elnökhelyettes javítandónak ítélte a Kelet-magyarországi Tűzép Vállalat megyei tevékenységét. Hozzászólásában Tóth Imre is csatlakozott a javaslatokhoz: talán célszerűbb lenne az építőanyag-forgalmazás decentralizálása, megyei vállalat létrehozása.

Dr. Kádár József mielőtt választ volna a felvetésekre, elmondta, hogy délután találkozott a megyei építőipari vállalatok vezetőivel, akik szerint az ágazat Hajdú-Biharban zök-

kenőmentesen kezdte a hatodik ötéves tervét, a megyében kezd kialakulni a valódi versenyhelyzet. Az államtitkár kifejezte egyetértését mind az írásos anyag, mind a szóbeli megállapításokkal, majd külön szólt az egyes kérdésekről.

A házigyári házak felújítása kapcsán beszámolt a fővárosban folyó kísérletekről, amelyek tapasztalatait majd az ország különböző részein is felhasználhatják az érintettek. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a felújításra alkalmas szervezet létrehozása nem lehet ágazati feladat, ezt helyben kell megoldani — amihez a megyei vállalatok természetesen minden szakmai segítséget megadnak.

Az építőanyag-ellátással kapcsolatban az ÉVM álláspontja: felül kell vizsgálni a forgalmazás szervezetét, a továbbfejlesztés útja csakis a decentralizálás, a többszintű értékesítés lehet. Mindemellett meg kell jegyezni, hogy ez nem az építőipari, hanem a belkereskedelmi tárcához tartozó kérdés.

Az egyeztető tárgyaláson érdekes vita alakult ki a magánépítkezések jellemző formájával, a kalakával kapcsolatban. A személyi jövedelemadó-rendszer közeli években esedékes bevezetése adóztatással „fenyegeti” a magánépítkezések és népszerű módját is. Akkor viszont számolni kell a hivatalos szervezeteken kívüli építkezések számának csökkenésével, s ez felveti a kérdést: vajon a tanácsok, az építésügy irányítói tudnak-e ajánlani helyette mást? A vitában felszólalók abban megegyeztek, hogy körültekintően kell mérlegelni a különböző, olykor egymással szembeálló nézeteket, s olyan megoldást kell találni, amely nem akadályozza a célkitűzéseink megvalósítását.

A NAGYERDŐT VÉDENI KELL

Költözik a nagyvásár

Néhány nappal ezelőtt fontos döntést hozott a városi tanács végrehajtó bizottsága. A városi tanács tagjai a tanács legutóbbi ülésén a vb hatáskörébe utalták a debreceni nagyvásár helyének meghatározását. A vb döntése alapján ezentúl a vásárokat a piac környékén tartják.

Az események hátterében egy évek óta tartó folyamat áll. Amikor jó néhány esztendője az évszázados vásári hagyomány életré keltéséről döntöttek az illetékesek, kézenfekvő megoldásként kiáltották a Nagyerdő.

A vásár újbóli megrendezését több szempont is indokolta. Idegenforgalmi vonzerőt vártak a szakemberek a debreceni nagyvásártól. Ez részben teljesült, de nem a klasszikus értelemben vett idegenforgalmi látványosság lett a vásár. A májusi és

októberi rendezvények az idegenforgalmi szezon szempontjából túlságosan korainak, illetve későnek bizonyultak, s a külföldi és hazai turisták áradata elmaradt. Az azonban kétségtelen tény, hogy a megyeszékhely lakosai kellemes hétfői programnak fogták fel a vásárt. Aki csak tehet, ellátogatott a Nagyerdőre.

Aki vásárba megy, vásárol is, bár csak akkor, ha kedvére való árucikket talál. A vásár jobb, színvonalasabb ellátása kezdetben sikerült is. Különösen addig, amíg a rendező szervek díjazták a legszebb portékát árusító kereskedőket, népművészeket, népi iparművészeket.

A kereskedelmi vállalatok kezdetben üzleti akcióik sorában fontos helyet szántak a debreceni nagyvásároknak. Később ez a szándék kevés-

bé volt érezhető. A magyarázat egyszerű, az árendáményes vásár az áruházak, vállalatok üzletházaiban — a környező nagyobb vásárték miatt — jobban növelte az adott kereskedelmi vállalat forgalmát.

Dicséretre méltó kezdeményezésnek indult a megyében tevékenykedő termelők termékeinek értékesítése. Volt olyan tendő, amikor az ipari szövetkezetek különálló pavilonokban mutatkoztak be, s kínáltak portékájukat. Később ez is abbamaradt, mert a forgalomból származó haszon nem fedezte a költségeket.

Ezzel azonban a debreceni nagyvásár nem lett kisebb. Ellenkezőleg, évről évre növekedett. Országos kirakodóvásárról lévén szó, a rendezők nem korlátozhatták a jelentkezőket, az ország bármely részéről érkezők (Folytatás a 2. oldalon)

AKCIÓPROGRAM '86

A gyalogosközlekedés biztonságáért

Az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács irányelvei alapján a Hajdú-Bihar Megyei Közlekedésbiztonsági Tanács „A gyalogosközlekedés biztonságáért” című akciót hirdetett meg.

A program 1986. január 1-től december 31-ig tart. A közúti közlekedés biztonsága szempontjából alapvető probléma a gyalogos-elütések magas részaránya. Tízéves időszakot értékelve az összes személyes balesetnek átlag 30 százaléka gyalogos-elütésből ered. A közúti közlekedési balesetek során meghaltak 40 százaléka gyalogosként vett részt a forgalomban. Kedvezőtlen tendencia, hogy az elmúlt tíz évben másfélszerezére emelkedett a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen történt elütések száma. Az országos statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy sajnálatos módon kiemelkedő a gyermekbalesetek számszerű növekedése. (Hatéves korig kétszeres, hét-tízennégy év között háromszoros a balesetek száma.)

A gyalogosebalesetek 60 százalékát maguk a gyalogosok okozzák. A balesetek fele az úttestre történő vigyázatlan hirtelen lelépés miatt következik be. Az akció a gyalogosok fokozott védelmét szolgálja — de az csak akkor lehet eredményes, ha valamennyi közlekedő igyekszik elsajátítani a helyes magartási formákat. Az akció fő célkitűzései közt szerepel a kijelölt gyalogos-átkelőhelyek szerepe helyes értelmezésének hangsúlyozása és a gyalogosok átkelés előtti magartásának, a biztonságos átkelés megkezdési módjának ismertetése.

1986-ban a program kizárólag a kijelölt gyalogos-átkelőhely problémáival foglalkozik. Így például: a kijelölt gyalogos-átkelőhely célja, szükségessége és szőrt gyalogosforgalom összegyűjtése, a gyalogosok biztonságos átvétele az úttesten, az átkelőhely forgalmához fűződő hamis biztonságérzet eloszlátása. Az akcióprogram sikeres megvalósítása érdekében a városi közlekedésbiztonsági tanácsok irányító, szervező bizottságok hoztak létre. A programokban előadások, kiállítások, nyílt napok, fórumok, iskolai és munkahelyi vertélkedősorozatok szerepelnek. A gyalogosok biztonsága érdekében a kijelölt gyalogos-átkelőhelyek forgalmát fokozottan ellenőrzik a rendőri szervek. Az akció végrehajtása során igen széles társadalmi összefogásra, a társadalmi szervek aktívahálózatára számítunk. (Az akció eredményeiről a rendelkezésre álló tömegkommunikációs eszközökkel folyamatos tájékoztatást adunk.)

MKBT titkársága

PÜSPÖKLADÁNYI PILLANATFELVÉTEL

Aki tud, „beszáll”, állják a versenyt, korszerűsítik a vasútállomást

„Az lenne nyilván a legjobban, ha egyetlen baleset se történné” — adja meg az alaphangot Kovács Imre, a püspökladányi közlekedésbiztonsági tanács elnöke. Működési területük (a fiatal város és tizenkét község, összesen csaknem 56 ezer ember) érdekében-védelmében fogalmaz ekként. De nemcsak beszél. A KBT hivatásosainak és önkéntes aktivistáinak növekvő felelősségétudatát, gazdagodó-finomodó módszertára „termést” is hozott. Különösen, ha a néhány évvel ezelőtti árnyékokkal teli képet vesszük alapul. Mert mi tagadás, Ladány és Kaba között (sőt azon túl) a 4-es főúton — elsősorban ködös időben — gyakran előfordult, hogy kétutcányi kocsi szaladt egymásba, több száz jármű torlódott össze. Ha e szakasz burkolata jó minőségű, nyílegenes az út — hogyan lehet mégis veszélyes zóna? Csak találgatni lehetett a bajok forrását.

Am terméketlen töprengés helyett a ladányi KBT illetékei a tettek mezejére léptek, összefogván a tanácsal, a közúti igazgatósággal. Főlhívó jellegű táblákat helyeztek ki több, fontos helyre, rendszeressé, szigorúbbá tették az ellenőrzést. S a jelen kép sokkalta szebb már. (Noha a tranzitforgalom például egyáltalán nem kisebb.)

— Viszonylag csöndesebben — telnek napjaink — mondja Kovács Imre. — A területünkön működő városi KBT és nagykovács (nád-

udvari, földesi, kabai) testületek megfelelően működnek, „csápják” lenyúlnak az egyes munkahelyekre, intézményekhez és iskolákhoz is. Kik segítik munkánkat még? Elsősorban a térségi. Összesen ötven intézmény, vállalat és szerv támogat minket. „Beszállnak” anyagilag, propagálják céljainkat. (Kifejezetten jó kapcsolatunk van a városi tanáccsal.) Ha előadást vagy vetélkedőt szervezünk? Egyetlen térszől is több százan jönnek el, az iskolák több ezer gyereket képesek mozgósítani. Kiemelhetjük a földesi, Dávid Zoltán irányította KBT-t. A versenyek? A korábbi években a nemzetközi „lécet” se vertük le, de most is országos szinten állunk.

— Hogyan zárult a múlt esztendő?

Sóhaj. A számok szerint stagnált a közlekedésbiztonsági helyzet. Ez konkrétan némi javulást jelent: '84-ben 67 közlekedési bűncselekmény történt, tavaly tízszázalékosan kevesebb. A helybeli balesetek számát 20 százalékkal sikerült csökkenteni. (De még így is 65 százalékos az arányuk.) Viszonylag súlyosabb események kerültek előtérbe, többet terhelik a „számítást” e térségben. Itt főképp a tavaly májusi, emlékezetes, több életet követelő vasúti szerencsétlenségre kell gondolnunk. Nem könnyű szívvel, az emlékezet tarisznyában ma is súlyos.

Műszaki állapotok. A cukorgyár fölépülését még a melékkutak állapotát is jó-

nak kell minősíteni. A gépek műszaki színvonalában a nádudvari térsz vezet, de a többi szövetkezetben sem lebecsülendő a technikai fejlődés. S ha bárhol „zür-ütöl fejt” a forgalomban, azonnal ott van a KBT. Egyből, kétségkívül a közlekedők moráljának, felelősségének romlására vezetőket vissza a balesetek. (Ami egybecseng más társadalmi anomáliákkal! Érdekes példákat, összefüggéseket tár fel erről Hankiss Elemér Pongyola Társadalom? c. cikke a Valóság c. folyóirat februári számában.)

— Kikkel van baj elsősorban? — kérdezem, s a KBT-elnök gondokba avat be.

— A gépkocsivezetőkkel s a segédmotorosokkal. Persze ők vannak a legtöbben. De hát a vezető lesz, a gyalogos pedig születik, azaz nincs különbség: valamennyien közlekedünk, s épp ennek okán meg kell tanulnunk a szabályokat!

Ladányban s a körzetben külön figyelmet szentelnek a gyerekekre és az időskorúakra. A fiatalokat ért balesetek száma évente — a megelőzésnek köszönhetően csupán négy-öt. A körzeti megbízottak minden iskolába, szociális otthonba eljutnak, hogy oktassanak, fölvilágossanak.

'83-tól megszorítottuk-megszigorítottuk az ellenőrzést, az intézkedéseket, különösen a tavaszi-őszi szállítási csúcsok előtt és a nyári turistaidényben. Fő-

leg Ladányra ügyelünk, mert a legnépesebb, a legforgalmasabb... További teendők? Például a Püspökladány—Budapest útvonal s a nádudvari út kereszteződésében föltétlenül kell egy aluljáró!

Az ötlet nem új, de a megoldás vajdúdik. Pénz, pénz... Viszont a 42-es út (ez játszik főszerepet a 4-es mellett e körzetben) és a Farkas-szigeti út találkozásánál a „kis-pipás” kanyarokat. Ennek nincs akadályá már. Együttal ejtsük szert a vasútállomás komplett korszerűsítésének is. Kotrás Károly, a MÁV körzeti üzemfőnökség műszaki vezetőhelyettese:

— Már véghezvitte a vasúti vágányhálózat és a biztosítóberendezések modernizálását. (Ami magában foglalja a magas peronok kiépítését is.) Egyszermind fölújítjuk az állomás épületét, s létrehozunk egy csomóponti szociális blokkot is. A rekonstrukció idejére az állomás előtti forgalmat át kell szerveznünk, a buszjáratokat másfelé tereljük. Mindez új közlekedésbiztonsági kérdéseket vet föl, de nyugodtan mondhatjuk, a KBT és a vasút illetékei fölkészültek. Együttal az utazók szíves megértését kérjük.

Természetesen megértjük, pláne, ha arra gondolunk, hogy számos problémát kiküszöböl a korszerűsítés, arról nem is szólva, hogy az áttűzők sokkal kellemesebb benyomásokkal mennek tovább... (sztt)

A felnőttek és gyermekek körében igen népszerű a Tanuljunk együtt közlekedni családi KRESZ-vetélkedő. Felvételünkön dr. Irinyi Gáborné, a Békassy Béla Általános Iskola igazgatója jutalmat ad a vetélkedőn.

Voländerű

— Szóval, mit tesz akkor — kérdezik a gépkocsi-vezetői vizsgán a jelelt —, ha lejtős úton haladva kitesik a bal hátsó kereke, s elkezd gurulni lefelé?
— Gyorstok, hogy utólerjem.
Két részeg autózók.
— Ha átgyúrnak a hídon, fordulj jobbra.
— Micsoda? Hát nem te vezetsz?
— Nézz oda! Ilyen örült módon csak egy nő tud vezetni — szitkozódik Kovács úr, mikor egy kocsi jobbról előz az autópályán.
— De férfiült a volánál — válaszolja a felesége.
— Hát akkor ez olyan férfi volt, aki úgy vezetett, mint egy nő.

Tavaszi a közutakon

A téli időjárási viszonyok kemény feltételeket kényszerítenek a közlekedőkre. (A hideg sok helyen a közutak műszaki állapotát sem kíméli.) Sokan már a fagy beálltával leállítják járműveket, és csak a tavasz kezdetén helyezik azokat územbe. Így a közutakon közlekedők köre kiszélesedik, a gyakorlott és a gyakorlatlan gépkocsivezetők körével, illetőleg az idő javulásával előkerülnek a kétkerekű járművek is. A téli, nehezebb gépjármű-vezetési körülmények után a tavaszi csapadékra megkezdődnek a nagyobb kirándulások, utazások. Sajnos, ez az az időszak, amikor a közúti közlekedési balesetek száma és a súlyos sérülések balesetek aránya is emelkedik.

Néhány hasznos tanács a balesetmentes közlekedést segítő. Elsőként, ami a legfontosabb a közlekedésben is, az egyén személyiségi állapotának figyelembevételével az út-faradság leküzdésére való törekvés, amit hagsúlyozni kell. Ez időben a balesetek több mint 80 százaléka emberi hibákra, figyelmetlenségre vezethető vissza. Tudomásul kell venni: ilyenkor jobb tényező együttes hatása miatt az idegrendszernél nagyobb terheléssel kell megbirkóznia a pszichés teljesítő képesség szintje átmenetileg alacsonyabbra válik. Fokozott terheléssel

újra kell fejleszteni a felelősségérzetet és a veszély tudatát! Figyelembe kell venni azt a tény is, hogy a közlekedésben a napi csúsforgalom 16 és 18 óra között időben bonyolódik, ilyenkor történik a legtöbb közlekedési baleset. A terhelés tehát ilyenkor a legnagyobb, és a vezetőket ilyenkor a legfáradtabbak. Elkerülve ezt az időpontot, könnyebbé válik az utazás. A szubjektív feltételek közé tartozik a közlekedők jogszabályszerűségének szintje, a társadalmi ismereteket feleleveníteni! Ez a vállalatok és intézmények szervezte rövid előadásokon megszerezhető, ahol szakemberek tájékoztatást adnak a szabályok gyakorlati alkalmazásáról.

A közlekedés tárgyi feltételei is kedvezőtlenek ebben az időszakban. A felfagyott utak, a kátyúk, valamint az útjavítás szorgoskodók mind akadályt jelentenek az utakon. Kevés a tempós haladásra alkalmas széles úttest, viszont — különösen Debrecen területén — a már említett akadályok miatt sok a forgalmi dugó, és a közlekedési konfliktushelyzet. Csökken az utak átjárhatósága, és várakozások akadályokba ütközünk. E rossz körülményeket csak esetben elviselhetetlenül tudja tenni egy-egy erővaló. Sz. J.

A világ-kutatóközpont az előzésekről

Kevesen tudják, de van egy világ-kutatóközpont, amely a Járművezetők Viselkedését Kutató Nemzetközi Társaság címet viseli. Nos, talán nem véletlen, hogy ennek a társaságnak egyik legfontosabb múltbéli vizsgálata éppen a járművezetők előzéseiben mutatott viselkedésével foglalkozott. Az előzés — a sokat, néha túl sokat kínáló nyári körülmények között — nemegyszer életveszélyes manőver. Nem mindig tehát, hogy a volánál ülő milyen törvényszerségeket hatása alá kerül, amikor előzésbe kezd.

A szabálytalan vagy elmért előzés a világstatisztikában a balesetokozásban az 5. helyen van, de ami a balesetek súlyosságát illeti, kétségtelenül akár az első helyre is sorolható. Az előzés és a frontális ütközés — amikor balesetről van szó — szorosan egymáshoz kapcsolódó fogalmak...!

A nemzetközi vizsgálatok szerint a legnagyobb baj az, hogy a járművezetők jelentős része az előzés túlságosan kis távolságban kezdi meg — a szembejövő járművektől —, s nincs figyelemmel arra, hogy vajon az előzés befejeződik a megelőző jármű vagy járművek elé időben vissza tud-e sorolni. Sok ezer előzési manővert megvizsgálva azt találták, hogy — sajnálatos módon csak félszázalékos a sikerüknek ítélt, s ezért közben abba hagyott előzési manőver; a vezetőket csaknem valamennyien, ha egyszer már belekezdtek az előzésbe, mindenképpen folytatni is akarják! Ennek következménye nem feltehetően a szembejövőről való ütközés, hiszen ezt mindenki ösztönszerűen el akarja kerülni, sokkal inkább veszélyes jelenség azonban, hogy az előzésben levő túl közel kerül a megelőző járműhöz, illetve sávon belül akar előzni, vagy pedig bevág a meg-

előzőt jármű elé. Ezek az ütközések a gyakoribbak!

Ha rosszul felbecsült és kicsiny az előzési távolság, akkor nagyobb veszélybe kerülnek a megelőző járművek, mint a szemben közlekedők. A tapasztalt szerint a megelőzőt járművek vezetői is közrejátszanak ebben, mert nem szívesen változtatják meg sebességüket — mozgásállapotukat —, s emiatt képtelenek a hirtelen visszatérhez megfelelő követési távolságot biztosítani. A hibás előzést kezdők viszont túlságosan is biznak abban, hogy az előtűz haladó vezető — helyettük gondolkodik, s emiatt nincsenek tekintettel arra, hogy milyen a megelőzőt kocsinak a valóságos mozgása, sebessége.

A nyári előzések során hajlamosak vagyunk — szinte valamennyien — több járművet is megelőzni, ha ilyen a szituáció, s ezzel többszörösére növekszik annak a lehetőség, hogy az előzéshez alkalmatlan távolságot választunk!

Érdekes jelenség, hogy az általában kis előzési távolságokkal is előzők köre egyértelműen hajlamos a sávon belüli előzésre, s nemegyszer leszorítja a megelőzőt járművet az útról.

A nyári időszakban, amikor az út- és időjárási viszonyok általában kedveznek az előzéseknak, mindig kell számítanunk arra, hogy a körülöttünk mozgó rossz előzési stratégiát választanak, s emiatt sokszor a megelőzőt jármű vezetőjén múlik, hogy az adott manőverből baleset lesz-e vagy sem! Amikor a visszapillantó tükörből észleljük a mögöttünk jövő megkezdett előzését, azonnal oda kell figyelni arra, hogy ha bármikor visszavág élénk — vagy mögénk — mi meg tudjuk-e adni neki a szükséges biztonsági távolságokat!

A FELTÉTEL A TIT

Az elmúlt évi jesztő tevékenység feltevések nehéze a TIT megezte. A nehézsége a kizárólagos anyagi len volt. A más találok, hogy a téséről — főleg településeken — ható bizonyos mértékű anyagi ártalmát rendezve látogatják eleget, illetőleg miben, az emberek számára. Menyben a következő munkahelyen nem dekkelés az ártalmáról ismert. Erősen csökkent a vonzása a különreterjesztési hely. Többéves hogy az egyre gazdasági helyzetek és a dolgozó részle művelődésről, az alkalmairól gondolkodva — a tévesen — ennében nem lehet kezmenye. E vesellen a megye — többek között — kezd módon próbi: körlevélen a rétegműsorok a téli és a tavaszi. A gazdasági v többje válasza ne a felajánlásokat, maság egyrészt gondok garmadá másrészt jellemz

Cigány TANUL

E címmel tan Debrecenben 13 ban több megye össze. A kötetet a rosi Művelődési Ház Médiaátára településekre: otthonokba, taná szervezettekhez, bizottságokhoz és hez a kiadók el példányát, hogy nálhassák mind tottak vagy önt e bonyolult ügy

Anyaga választ hogy kik a cigány rétegződésük, társ kulturájuk, indiai zolják a fejüket frissebb szakirolyek megjelölése rások alapján az déses a helyzetük könyv, a megye velődésének jell zett adatfelvéte sag művelődési kában nagy fel ra, a filmszínház kommunikációs pulésen működ könyvtárat, péld mazúvároson, k

„Mindezek me az, hogy a tévé, tik az elsődleges dával a mozt legi togatja Hajdú Bagamérban, A jellemző rájuk film kedvelése se. Hajdúdorog tés is rendszeres bán, könyvtárba érhetők a felvált ványok. Több te anyuk kulturál az a komplex pl. vil lason ez pl. vil Bélával való írt sokat a tanköte ről: Utak és leh sorozatot jelent mintegy 800 f Menyhért író-ol csolódik néhány zés: a Vöröskere ban szervezett c ünnepszámba m

A TIT megyei szervezetének tavalyi munkájáról

Az elmúlt évi ismeretterjesztő tevékenységét igen nehéz feltételek között végezte a TIT megyei szervezete. A nehézségek okai szinte kizárólag a kedvezőtlen anyagi körülmények voltak. A más okok között találjuk, hogy a közönség részéről — főleg a kisebb településeken — tapasztalható bizonyos érdektelenség, még az anyagi áldozatot nem kívánó rendezvényeket sem kivánva elegendő számban, illetőleg mindig ugyanazok az emberek ülnek a széksorokban. Hajdúbószórtmányban fogalmazódott meg a következő észlelet: a munkahelyen nőtt az érdektelenség az általános tudatformálási ismeretek iránt. Erősen csökkent a tömegmozgása a különböző ismeretterjesztési heteknek is.

Többéves tapasztalat, hogy az egyre szűkebb gazdasági helyzetben a vezetők és a dolgozók legnagyobb része legelőször a művelődésről, az önművelés alkalmairól mond le, úgy gondolván — természetesen — ennek a jelenben nem lehet káros következménye. E veszélyes nézet ellen a megyei szervezet — többek között — a következő módon próbált küzdeni: körlevélben ajánlotta fel a rétegműsorokat az ősi, téli és a tavaszi időszakokra. A gazdasági vezetők legfőbbje válaszával nélkül hagyta a felajánlásokat. Ez a némaság egyrészt a gazdasági gondok garmadáját mutatja, másrészt jellemzi a vezetőknél

alkotó közérdeklődésről alkotott véleményét, szemléletét. A szakmunkásképző intézetek kollégiumainak olyan sorozatot ajánlottak fel, amely a lakóhely, a szülőföld, a táj, a hazai kultúra értékeit, az anyanyelv szépségeit ismerteti. Különös, hogy — elegendő legálábbis — csak egyetlen kollégium jelezte, hogy elni kíván a lehetőséggel. Egy másik sorozat célja: művelő olvasóvá nevelni a fiatalokat s a felnőtteket. Ez ideig csak két vidéki könyvtárvezető jelentkezett az igényével.

A korábbiakhoz képest lényegesen kevesebb az egyéni előadás, a két-hat egymásra épülő foglalkozásból álló sorozatokat kedvező inkbáb, azokat, amelyek egy-egy kérdés, témakör jobb, teljesebb megértéséhez adnak határozott segítséget, amelyeken kérdezni lehet, s a résztvevők lemérhetik nézeteik, ismereteik helyességét, szilárdságát. A szervezet tagjainak létszáma az ezret teszi ki. Az utánpótlás biztosítása a megyénkben költözött értelmiségiek toborzásával és a fiatalok bekapcsolásával történik. A beszámoló szöveg szerint széles körben sikerült elfogadtatni azt a tényt: a diplomálás és az értelmiségi nem azonos kifejezés. A diplomást értelmiségivé a közéletisége avatja, az emberi és tárgyi környezetért érzett felelőssége, az ezek érdekében kifejtett munkája. Sokan felismerték, hogy az életmódban, a cselekvésben, s a nyelv használatának módjában nagy fontossága van a példamutatásnak.

A TIT minden tagja valamelyik szakosztályban fejti ki tevékenységét. Az egyes szakosztályok tevékenysége között — a társadalmi igénynek megfelelően — mindig nagy volt a különbség. A jobb munkák között is kiemelésre kerülnek a földrajzi, a hadtudományi, az irodalmi, a magyar nyelvi, a matematikai, a műszaki, a nemzetközi-politikai és pedagógiai szakosztályok. A szaktitkárok munkáját ebben az évben is nehezítette, hogy több szakosztály vezetése „elbújt” a vállalt feladatok elől, így az apparátus tagjainak a társadalmi irányítást is vállalniuk kellett. A munkát a gazdasági nehézségek mellett a gyakori személycserék, megbetegedések s halálozások is akadályozták.

Tavaly 652 800 forint volt a központi támogatás, ez az összeg a fenntartásra és a dologi kiadásokra elégtelennek bizonyult. Az összeg felemelését többször kértük már (példának okáért: Bács-Kiskun megye 1,2 millió forint támogatással diszponálhat), sajnos eredménytelenül. A szervezetnek a nehezebb körülmények ellenére sikerült tavaly olyan mutatókat produkálnia, mint az előző két éviek voltak. Ami a tartalmi gazdagságot, az

eszmélet hatékonyaságot s az alkalmazott formák célszerű változatosságát illeti, egyértelmű a javulás. A nyári egyetemnek legutóbb 417 hallgatója volt, korábban lényegesen kevesebb. Ez a rendezvény az utóbbi esztendőik legeredményesebbikének értékelhető. Előbb volt az érdeklődés, sokat javult a munkafegyelm. Az emberek egyre szívesebben tanulnak nyelveket, a TIT 306 (!) csoportban tanította tavaly az angol, a német, az orosz, a francia, az olasz és a spanyol nyelveket. Ezek a tanfolyamok versenyzőket s magánszervező tanfolyamokkal szemben. Sajnálatos, hogy a vidéki oktató — tanárihiány miatt — ez ideig nem sikerült a kívánt mértékben megoldani. A személyes és a csoportterdekek az át- és a továbbképző tanfolyamok szervezését is szükségessé tették. Folyamatosá lettek a titkárnői, a gazdasági munkaközösségek tagjait felkészítő, valamint a BASIC-tanfolyamok. Ezeknek a „stúdiumoknak” a száma egyébként csökkent, ami azazal magyarázható, hogy az üzemek, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége magukra vállalták a szervezést. Megújításra vár a néhány éve jól működő titkárnői kurzus, magyar nyelvi (helyesírási) és íratkezelői ismereteket is közölnie kell.

E. S.

KÉPERNYŐ

1. Színészcrcok

Véletlen egybeesés, szerkesztői tudatosság? — kérdezhetőnk, bár a válaszon aligha érdemes töprengeni, mert a tény mindennél egyértelműbb. Az elmúlt heten számos olyan színész jelent meg a képernyőn, akiknek a hiányát sajnálatosan leltározni kényyszerül a néző: Szabó Ernő, Ladányi Ferenc, Básti Lajos, Óze Lajos, Márkus László.

Micsoda névsor — mondhatnánk némi párosszal, de hozzájuk nem illenek a közhelyek. Színészek voltak. Alkotók, valamilyen belső zsenialitás folytán alakítva önnön pályájukat. A színpad volt igazi közegük, az utókor azonban mégis a filmszalagon ellenőrizhette majd, hogy a kortársi rajongás miért és miben különböztette meg őket. A kedvezőnek kijáró népszerűségért avagy az értékrendben elfoglalt helyükért? Gyantó, s aligha tévedek: az utóbbiért tisztelik majd izlésünket.

Szabó Ernő Hannibál tanár úrja klasszikus alakítás. Nem túlzás, ha azt mondjuk: ő, ennek a figurának a megteremtése közepette leszáll a lélek rejtelmeibe. A kisember esendőse, törekvése ellenére a lélek emelkedettsége, bátorsága végletezi az egyéniség minőségét. Az arc a tragikum közepette is a fájdalom fegyelmét hordozza. A tisztesség s a vállalt helytállás az ellentmondás hurkával fogja körül Nyúl Péla alakját s szorult rá úgy, hogy belemeredjen a tekintet. Erről a játékról nem véletlenül írja Veress József: „Szabó Ernő Hannibál tanár úrnak kiemelkedő helye lesz a magyar film szerepjátzóinak panteonjában”.

Ladányi Ferenc mostohább volt a sors. Az ötvenes évek filmkliséi a pozitív hőst viszárt mázolták az arcára. Holott mélyebb és több volt alatta. Ha alkalma van megfútnia a pályáját s találkozik egy nagy rendező egyéniséggel, minden bizonnyal előbb az emlékezet. De még így is pókhendi az a pályatársi kijelentés, amely egy vele készült riportban így fölénységkedik: „Ladányi? Ki az a Ladányi?” Hát ez a Ladányi Peer Gynt is volt a Nemzetiben. De hát a színpadi alakítás utólag láthatatlan a mindenség szövegkönyvében. S akkor még a televízió sem rögzítette a megfoghatatlant.

Óze Lajost a film is, a tévé is kegyeibe fogadta. Az előbbire elég ha csak a *Hűz órat* említem, az utóbbira meg épp a *Sipsericában* nyújtott remeklék árát. Érdekes módon, ez a figura is tanárként mintázta. Mikszáth jóvoltából, aki Druzsba alakjában annyi sokakat megelőzve tesz kísérletet a groteszk, illetve az abszurd irányába. Az ismétlés feltétlen megérte, s nemcsak az irodalmi élmény kapcsolatán. Óze játéka utólag is annyi fanyar és keserű szépséget hordoz, hogy aligha vonhatja ki magát bárki is hatása alól. Főleg a befejezés emberi gesztusát zálja szét a szatíra maró és kíméletlen önfényével, leszámolva az ábrándok és illúziók lehetséges esélyével is.

Básti Lajos arcra, modorra karakter. Hangsúlyai öntörvényűek s drámát éppúgy játszott, mint vígjátékot, tragédiát csakúgy mint bohózatot. S a bohózat talán éppen a képernyőn felülműhatatlanul. Az *Oteló Gyulához* annyi év távolból is úgy köszön vissza, mint a műfaj igazi reprezentánsa. És ebben Básti az érdem. Orgánuma, karakirozó képessége az öngúny minden árnyalatát tudja, miközben a mesterséges modorát-modorosságát kacagnivalóvá teszi. Kíméletlenül, hiszen belül éli s rendezt a világot, amelyből mindennapijait épülnek. Az önismeret zsenialitása ez, hiszen a szerep csak alkalom, lehetőség a képesség megmutatására. Ervényesítése s bizonyítása viszont már a szuverén egyedülállót titkára magyarázat. Az alkotó magányra, amely a közönségben, közönségben teljedik ki.

Márkus László a magyar színház már-már felülműhatatlan teatristája. Egyetemes művész, s mi debreceniek tudjuk: mindent megcsinált, amire a színpad lehetőséget ad. Lehete sorolni, hogy mit, de hát ez ma már mind felesleges. Nála is a halál véglegessé rendezte az életművet. Igen, életműről van szó, s még akkor is, ha befejezetlen. De hát kié nem az? A megrendítő nála is épp az, hogy eközben fogalmazza a teljességet. Márkus Lászlónak megadatott, hogy színészként is birtokba vegye a jövőt. A televízió jó néhány színpadi teljesítményét rögzítette s köztük talán a leglegendásabbat, a *Játék a kastélyban* Turaiját. Kettőjük találkozása kivételes színházi élmény. Még így technikai áttétellel is, mivel ebben a játékban szerző és színész kápráztatja közönségét. A rögtönzés csodájával, a teljesítmény briliáns könnyedségével. Egy hasonlattal élve: mint mikor világescsútot javít egy atléta. S még csak meg se izzad, hiszen a magabiztosságot a tehetség inspirálja. Attól s azáltal válik minden olyan egyszerűvé. A végeredmény viszont így szenzáció.

2. Nőnapi kabaré

A *Telepódium* a nemzetközi nőnap előestéjén az 5 szokásos modorában azt kérdezte: *Nehez nőnek lenni?* A kabaré válasza: *Így, illetve dehogyan válaszol.* Ahhoz ugyanis gondolkodni kéne. A mi együttesünk meg ugye ilyesmivel nem strapálja magát. Könnyebb a közhelyek semáit felvázolni s megfűszerezni egy kis pikantériával, kétértelműséggel, s máris kész a következtetés: igen, nőnek lenni nehéz, de ha megkapják azt, amiért — a pódium szerint — esengenek, akkor élvezetes is. (Nekik legyen mondván.)

Jó, tudom én, hogy a nőnap most már egészen formális ünnepség. Évek gyakorlata szürkítette a forgatókönyvet, csak a séma fest némi színt a szabvány csokrokra. Hát ugye ezen érdemes változtatni. A televízióknak meg különösen is, figyelmeztetvén a meztelen igazságra: egy dologról van itt szó, s ez Möricka-ihletésű. Arra vonatkozik és akörül forog. S ezt leginkább a műsor szövegírója, *Faragó Vera* bizonygatta küssé avitt modorban és primitív szövegvariációban. Amit természetesen énekelte, merthogy ez ilyenkor így dukál.

Persze nem vagyok én prűd s tudom méltányolni az érzékiséget. Pláne, ha annak költészeté van. Na, de a kabaréban épp ez fokozódik le. Sőt. Pórére vetkezik s ami kilátszik még csak nem is izgat. Pontosabban véve közönséges. Illetve, ha még lényegibb akarok lenni, egy-egy jelenetben, fordulatban szajhás. És ezen se nevetni, se szórakozni nem lehet. Bár, mondjuk, ha eleget tesz valaki *Esztergályos Cecilia* felszólításának, ő esetleg másképp nyilatkozik.

Egyébként jellemző, hogy kik a szerzők. Két nő mellett — *Barnassin Anna*, *Békes Itala* — csupa hímnemű poénkedik a kérdés kajánságán. Viszont az ezt követő dokumentumfilmet *Kárpáthy Marianne* rendezte és *Szegevári Katalin* volt a riporter. Őket komolyan kell venni, s mert ők mondták, nekik el is hiszem: az apának se könnyű...

Boda István

Cigányok — művelődésük: TANULMÁNYOK HAJDÚ-BIHAR MEGYÉBŐL

E címmel tanulmánykötet jelent meg Debrecenben 1986 januárjában. A kiadásban több megyei testület, intézmény fogott össze. A kötetet a Kőlcsey Ferenc Megyei Városi Művelődési Központ és Ifjúsági Ház Médiatára árulja. A cigánylakosság művelődésére: könyvtárakba, művelődési otthonokba, tanácsokhoz, iskolákhoz, TIT-szervezetekhez, nem utolsósorban a pártbizottságokhoz és a nagyobb munkahelyekhez a kiadók eljuttatják a könyv egy-egy példányát, hogy munkájuk során felhasználhassák mindazok, akik segíteni, hívottak vagy önszántukból támogatókészek a bonyolult ügyben.

Anyaga választ keres arra a kérdésre, hogy kik a cigányok? Történetük, nyelvük, rétegződésük, társadalmi felépítésük, népi kultúrájuk, indiai örökségük jellemzőit vizsgálják a fejezet szerzői a régi és a legfrissebb szakirodalom alapján, a forrásheylek megjelölésével. Majd ugyanezen források alapján azt vizsgálják: miért is kérdéses a helyzetük? A továbbiakban leírja a könyv, a megye cigánylakossága közművelődésének jellemzőit egy 1984-ben elvégzett adatfelvétel alapján. A cigánylakosság művelődési szokásait fejlesztő munkában nagy feladat hárul a könyvtárakra, a filmszínházakra és a központi tömegkommunikációs organumokra is. Több településen működtetnek számukra letéti könyvtárakat, például Hadháztégláson, Balmaújvárosban, klubbal kiegészítve Sápon.

Mindezek mellett általános tapasztalat az, hogy a tévé, a rádió és a mozi jelentik az elsődleges információforrásukat. Például a mozit leginkább a cigánylakosság látogatja Hajdúszováton, Hadháztégláson, Bagamérban, Álmosdon, Sápon stb. Igen jellemző rájuk a romantikus és a kalandfilm kedvelése, a felszíni információk kötés. Hajdúdorogon az írásos ismeretterjesztés is rendszeres forma; a művelődési házban, könyvtárban, orvosi rendelőben elérhető a felvilágosító és egyéb nyomtatványok. Több településen gyakorlat a cigányok kulturális hete vagy napja — azaz a komplex programsorozat. Hadháztégláson ez pl. világnézetit hetet, Osztóján Bélával való író-olvasó találkozót, előadásokat a tankötelezettségről, egészségünk-ről: Utak és lehetőségek című rendezvény-sorozatot jelentett 1984-ben. Komádiban mintegy 800 főt mozgott meg Lakatos Mihály író-olvasó találkozója. Ide kapcsolódik néhány hajdúdorogi kezdeményezés: a Vöröskereszt révén a kisegítő iskolában szervezett cigány ballagás; mely nagy ünnepszámba megy; és a cigánygyermek

télapója — bár egyik sem kimondott ismeretterjesztési forma, de a társas együttélés normáinak elsajátításában szerepük lehet és van. A cigánylakosság nevelésének jó példáját jelezték Hencidáról. Igaz, nem mai forma: a cigány szülők iskolája... Sajnos, rossz a tapasztalat a lakosság segítőkészsége dolgában.

A mai lakosság az ügyben éppen a legnehezebben mozdítható településeken tanúsít legnagyobb ellenállást: a közömböségtől az előítéletekben alapuló kirekesztési gyakorlat konzerválására törekvésig számtalan formában. Nemhogy jó szívet, szándékot, önmagát szervezte segítené! E helyeken csak a lakosság egy kisebb része toleráns. Úgy látjuk: az ő hangjuk viszont nehezen erősíthető. Az ellenállás a legjellemzőbb ott, ahol a cigánylakosság a be- és széttelepítés után a régi telepi életforma elemeit örökíti át az új lakókörnyezetébe. S ez igen gyakori jelenség.

A kötet szerzőinek véleménye, hogy a mindkét fél — cigánylakosság és egyéb lakosság — körében egyaránt létező előítéletes gondolkodás igen jelentős hátráltatója a fejlődésnek. Közli a kötet ezért az információelemet és a szociálpszichológia erről alkotott véleményét egy rövid tanulmány erejéig. Bizva a javítás kölcsönös lehetőségében!

Kiemelkedő fejezete a tanulmánykötetnek a hosszúpályi cigánygyermekek körében több éven át végzett szocializációs kísérlet bemutatása, elemzése, a hozzá mellékletben kapcsolódó programleírás, és a foglalkozási jegyzőkönyv néhány részlete. A közvetlen adaptálás lehetőségét kínálja fel minden cigánylakta településünk számára. Valójában ez a művelődési program nemcsak a forma áttelepíthetőségét bizonyítja, hanem a jó eredmény elérésének lehetőségét is.

Segítségére lehet a korábban leírt lakosságrétegek mindegyikének a cigánylakosság helyzetén változtató tervek elkészítésében, végrehajtási gyakorlatának szervezésében, megvalósításában az adatfelvétel testületek, intézmények (TIT, Kőlcsey Művelődési Központ, Magyar Népművelők Egyesületének megyei szervezete, a TIT megyei módszertani bizottsága) képviselőinek tennivalóinkra utaló javaslata. Társadalmi méretű a felelősség, a tennivaló, de mindenkinek meg kell találnia benne az egyéni tennivalóját máris és hosszú távon is, figyelmeztet bennünket az Ajánlás summázata.

Francz Vilmos

TÉVÉTALLÓZÓ

A Magyar Televízió drámai főszerkesztőségének márciusi műsorai között találunk. Málnay Levente Noel Coward *Földi kacaj* című művének felvételeit rendezte Sinkovits Imre, Béres Ilona, Moór Marianna, Tóth Enikő, Lukács Sándor és Gombos Katalin főszerkesztésével. A komédia főszereplője sikeres színész, akit üldöznek a nők.

Ugyanítt Marton László rendezte *Tauno Yliruusi Börtönkarrier* című komédiáját: egy börtönből szökött úrról.

Zsurzs Éva Tolsztoj *Kreutzler szonátáját* viszi televíziós filmre. A mű főszerepeit Almási Éva, Kozák András és Lukács Sándor játsszák. Tolsztoj ebben a művében is kíméletlenül leleplez minden élethazugságot, a társadalmi képmutatás egész láncolatát, mely ebben az esetben a női alávetettség, kiszolgáltatottság okozója. Az örök férfi-nő viszony, a házasság, szerelem, hűség problémáinak megközelítési módja a mai kor embere számára már kissé furcsa, de mivel a kérdéskörben még megváltozott körülményeinkben sem tudunk egyértelmű és véglegesnek tekinthető válaszokat adni, ezért feltételezhetjük, hogy a mű a televízióezók millióiban is szenvedélyeket, vitákat ébreszt.

A zenei és kulturális főszerkesztőség komoly zenei osztályban készül a *Tavaszi csokor Budapestről* című kétrészes osztrák-magyar kulturális magazin első részére. A műsor eme fejezetét az osztrák televíziósok kérszítik arról, hogyan szórakoznak a budapestiek.

Március végén a Petőfi-csarnokban veszik fel Tanczos Gábor szerkesztő-rendező irányításával a *szórakoztató fősztály Tutti, frutti* című műsorát. A műsor körülbelül 35-40 perces, közönség előtt felvett, vegyes könnyűzenei összeállítás.

Elnökségi ülés

Tegnap, kedden délután Nemes László elnökletével ülést tartott Debrecenben a DMVSC elnöksége. A résztvevők beszámoltak hallgattak meg a klub elmúlt évi sportszakmai tevékenységéről és az 1986-os célkitűzésekről. Jelentés hangzott el az 1985. évi pénzgazdálkodásról és a résztvevők megvitatták az ez évi költségvetési előirányzatot. Továbbá elfogadták az elnökség üléstervét is.

A különféle megbeszélés során élénk vitát váltott ki a labdarúgó-szakosztály helyzete. Végül az elnökségi tagok megszavazták az egyesület elnöke által előterjesztett javaslatot, és döntő többséggel (12:4 arányban) úgy döntöttek, hogy a labdarúgó-szakosztály vezetése — beleértve a vezető edző személyét is — változatlan összetételben oldja meg a felmerült gondokat ezután is.

Villámtornát nyert a D. Dózsa

A Debreceni Dózsa férfi kézilabdacsapata hétfőn Spengében folytatta NSZK-beli túráját. Az együttes a megérkezés napján este hét órakor lépett pályára. A négyes villámtornán a mérkőzés ideje a szokásostól eltérően kétszer tizenkettő és fél perc volt. A debreceni kézilabda csapat a harmadik helyezett lett (19-15, 13-9, 18-15) és megnyerték a villámtornát. A harmadik mérkőzést a helyi TuS Spengével játszották, amelyben a debreceni Varga is szerepelt.

A program szerint a héten még három mérkőzésre kerül sor Spenge környéki városokban. A csapat minden tagja egészséges és várhatóan vasárnap este érkezik vissza Debrecenbe.

EREDMÉNYEK

Asztalitenis
Debrecen ez évi serdülő, ifjú-sági férfi-női pontszerző minősítő versenye.
Serdülők. Lányok. Egyéni: 1. Nagy (D. Vörös Meteor), 2. Iván (DUSE), 3. Horovitz (D. Vörös Meteor). — Páros: 1. Iván (DUSE), 2. Nagy (DUSE). — Fiúk. Egyéni: 1. Raics, 2. Rózsa, 3. Verdes S. (mindhárom D. Biogal). — Páros: 1. Raics, Verdes S., 2. Juhász (Hadháztég-lás, Rózsa, 3. Fodor, Beke (D. Biogal)).
Ifjúságiak. Lányok. Egyéni: 1. Ravasz (D. Vörös Meteor), 2. Iván (DUSE), 3. Horovitz, 4. Nagy, Horovitz, 5. Bertók (DUSE), Verdes (D. Biogal). — Fiúk. Egyéni: 1. Tallai (D. Vörös Meteor), 2. Rózsa, 3. Raics. — Páros: 1. Tallai, Rózsa, 2. Raics, Verdes S., 3. Juhász, Ember (Hadháztég-lás). — Vegyes páros: 1. Tallai, Ravasz, 2. Rózsa, Nagy, 3. Verdes S., Horovitz.
Aulika
Debrecen ez évi mezeli futó-bajnoksága, Nagyerdő, 1058 (!) befutó.
Nők. Serdülők. 1971. évbellek: 1. Póór (Hajdú Vasas), 2. Vincze (Vámospercs). — 1972. évbellek: 1. Kovács L., 2. Kovács K. (mindketten DSI). — A-kategória: 1. Csizmadia (DUSE), 2. Gyányi (DSI). — Ifjúságiak: 1. Herda, 2. Gáti, 3. Pásti (mindhárom DSI). — Feinlöttek: 1. Szabó (DSI), 2. Horkai, 3. Várdi (mindhárom DUSE).
Általános iskolások, a győztesek: 1. osztályosok: Szabó (Boeska). — 2. osztályosok: Papp (Margit téri Isk.). — 3. osztályosok: Lipták (Békessy E.). — 4. osztályosok: Pával (Dózsa). — 5-6. osztályosok: Léval (Boeska).
Fiúfiak. Serdülők. 1973. évbellek: 1. Fülel (DSI), 2. Csibi (Hajdú Vasas). — 1972. évbellek: 1. Lajter (DSI), 2. Nagy (Fazekas). — A-kategória: 1. Nagy (DSI), 2. Vízok (DSI). — Ifjúságiak: 1. Szilágyi (DSI), 2. Szabó (Vámospercs), 3. Fekete (Pécsi DSK). — Feinlöttek: 1. Dombi (DUSE), 2. Molnár (Balaházy Szakközép.), 3. Laposi (DUSE). — Vétéránok: 1. Pásti L. (DUSE), 2. Novák F. (Postás).
Általános iskolások, a győztesek: 1. osztályosok: Varga (Boeska). — 2. osztályosok: Tacsai (Margit téri Isk.). — 3. osztályosok: Szabó (Ált. Műv. Közp.). — 4. osztályosok: Vértesi (Tanítóképző Gyakorló). — 5-6. osztályosok: Tóth (Új Elet park).
Közvetlen mezeli futó-bajnokság, Püspökladány, 121 résztvevő.
A győztesek:
Nők. Kisdobosok: Nádházi (Püspökladányi Petőfi). — Utótró, II. korcsoport: Mészáros (Püspökladányi Petőfi). — Serdülő B: Bene (Püspökladányi Zója). — Serdülő A: Szegedi (Püspökladányi gimnázium). — Ifjúsági: Daróczi (PMÁV).
Fiúfiak. Kisdobosok: Molnár (Püspökladányi Zója). Utótró, II. korcsoport: Györi (Püspökladányi Petőfi). — Serdülő B: Nagy (Püspökladányi Zója). — Serdülő A: Kiss (Püspökladányi szakközépiskola). — Ifjúságiak: Békési (Püspökladányi gimnázium). — Feinlöttek: Pánti (Püspökladányi gimnázium).
Cselgáncs
Serdülők Olimpiai Reménysek Versenye a Bp. Honvéd rendezésében. 28 SE-ből 327 résztvevő. A DSI fiataljainak eredményei.
52 kg: 2. Bodnár, ... 5. Talpas. — 60 kg: 1. Hadházi László.

sport

Sportrovat-igyeletes:
HAJDÚ KÁROLY
Ügyelet: 9-től 12-ig
Telefon: 17.152

LABDARÚGÓ MNK

Március 19., Hosszúpályi—D. Kinizsi

A labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupa Hajdú-Bihar megyei küzdelmein 49 együttes vesz részt. A megyei selejtezők során előzetesen, március 19-én kerül sor a Hosszúpályi—D. Kinizsi találkozóra, melynek győztese lesz a résztvevője a 48-as mezőnynek. A selejtező első fordulóját április 4-én benyújtják le, amikor is a megyei labdarúgó-szövetség által elkészített párosításban mérkőznek a csapatok.

A program: Berettyóújfalui SE—D. Universitas, Bihar-nagybajom—Püspökladány, Kaba—Hajdúszoboszló, Polgár—Hajdúböszörmény, Hajdúnánás—Balmazújváros, Sáránd—D. Volán, Görbeháza—Nádudvar, Hajdúsámson—Derecske, Egyek—Hajdú Vasas, Nyírcsád—Mikepércs, Hajdúdorog—Létavértes, Nyírmártontalva—Hajdúbágyos, Csokmó—Komádi, Zsáka—Nagyrábá, Földes—Sárrétudvari, Köröszakál—Körösszegapáti, Ebes—Tiszacsege, Kismarja—Monostorpályi, Vámospercs—Nagyhegyes, Álmosd—Hajdúszóvát, Konyár—Nyírbárány, Biharháza—Biharkecske, Újszentmargita—Sáp, Hadháztég-lás—Hosszúpályi —D. Kinizsi győztese (a legutóbbi mérkőzés időpontja: április 9.).

Hajdú-Bihar megyéből a selejtezők után három csapat kerül az országos, 128-as nagydöntőbe.

Kupa vagy bajnokság?

— Soha, még karácsonykor sem fordult elő — mondták csodálkozva a DMVSC kézilabdás lányai —, hogy három nap pihenőt kaptunk volna a mestertől...
A vezető edző, Komáromi Ákos gondterhelten arcán apró mosoly jelenik meg. Érti a célzást, amely humorosan az elmúlt hónapok megállás nélküli kemény, olykor kegyetlen munkájára utal.

— Nagyon hiányzott már mindannyiunknak ez a szusszanásnyi szünet — mondja megértéssel, majd egy nagy sóhajt követően sorolja is ennek okát. — Olyan sorozaton vagyunk túl, amilyenre még nem volt példa. Végigversenyztük az egész telet, miatt a vetélytársaink többsége nyugodtan dolgozott, végezte a hagyományos értelemben vett téli alapozást.

A felkészülésben bekövetkezett kényszerű változások és arányeltolódások mellett a szakvezető számára a legégetőbb gond az azonban mégiscsak az jelenti, hogy hovatovább elfogy a csapata.

— Az elmúlt évi bajnoki ezüstérmes és MNK-győztes gardánkból különböző okok miatt épp hogy egy csapatra való emberünk maradt. Különösen az irányító Medgyessy és a válogatottság kapuját döngető fiatal Szántó hiányát érezzük meg. Előbbi szülés előtt áll, utóbbi pedig súlyos sérülése után lábadozik. Mindez alapvetően megváltoztatta játéktrendünket, stílusunkat, és egyben csökkentette további esélyeinket.

A szakemberek és szurkolók — jogosan azt remélték, hogy néhány érett válogatott szintű játékos átigazolással megteremtődik egy hosszú távon is sikeres női kézilabdacsapat.

— Az átigazolási terveink sajnos, nem váltak valóra — mondja keserűen Komáromi Ákos. — Targyalunk Elekes Csillával, Barna Ildikóval, Pánczél Anikóval, valamint a békéscsabai Csuliknéval és Tobaknéval is. Végül is csak volt játékosunkat, Szunyogh Hajnalkát tudtuk visszaigazolni Szegedről, nem is kis erőfeszítések árán.

A nagy nevek közül csupán egy volt hajlandó aláírni az átigazolási lapot, Tobak Lászlóné, a Békéscsaba korábbi kitűnő irányító játékos. Ő részt is vett néhány edzésen, majd meggondolta magát, és visszatért Csabára, ahol felajánlották számára a helyi NB I-es női csapat pályaedzői tisztét. Ugyancsak zátonyra futott egy évek óta húzódozó átigazolás, a D. Közúti Építők játékosáé, Kozák Angélaé. Ő is aláírt már az elmúlt év őszén, és a két klub is megállapodott, hogy a bajnoki szezon végén a fiatal, tehetséges átlövő átigazol a DMVSC-be.

— Ma sem tudom, mi okból, de ő is megmástitotta szándékát. Maradt a Közútban. Sajnos, rendkívül értékes ékeket veszített, egy tehetséges alapját már régen az élvonalban kellene dolgoznia, játszania.

A játékoskeret leszűkült ugyan, ám a feladatok és célok nem lettek kisebbek, sőt a mérce egyre magasabban áll a csapat előtt. Mit tehet ilyen helyzetben az edző?

— Azt hiszem, most a legfontosabb még jobban megismerni a játékosokat, figyelni az apró rezdüléseikre, precízebben adagolni a munkát, a terhelés és a pihenés arányait „patikamérlegre” tenni, tehát minden jelenléte, ami a csapat körül van, észlelni és megfelelő lépésekkel válaszolni. A minőségi munkában a még finomabb megoldásokban látom továbblépésünk egyetlen lehetőségét. Ha már az átigazolások frontján nem sikerül létrehozni a kívánt összefogást, akkor saját belső tartalékainkat kell mozgósítanunk. Azért, hogy elérjük mindazokat a célokat, amelyeket az egyesületi és szakosztályvezetés, valamint lelkes közönségünk elvár tőlünk.

Az 1986. évi bajnoki küzdelmekkel párhuzamosan az IHF-kupa soron következő mérkőzéseire is készül a DMVSC. Az ellenfél a svéd Tyreso együttese lesz. Sokan megkérdzték a napokban, hogy nem kockázatos dolog-e két vasat tartani a tűzben?

— A kettős helytállás óriási feladatot jelent. Az IHF-kupában a legjobb négy között vagyunk, és meg kell ragadni az alkalmat, minden erőnkkel azért kell küzdeni, hogy döntősök legyünk. Technikai vezetőnk, Baranyai Antal az elmúlt hét végén kint járt Svédországban és videofelvételt készített ellenfelünkről. Tájékoztatója és a látottak alapján úgy tűnik, ez megoldható feladat lehet. Természetesen a bajnoki szereplésünket sem szeretnénk elhanyagolni, ám úgy érzem, hogy tavalyi sikerünket komplett csapatunkkal sem lenne könnyű megismételni. Nem vagyok borúlátó, mégis visszaesést várok a helyezést illetően. A jelenlegi játékosállománnyal realisan csak a bajnoki pontok ötven százalékát tartom megszerzhetőnek. Aztán, hogy ez a helyezésben mit jelent — majd elvált. Azért fohászokodom csupán, hogy a játékosok közül senki meg ne sérüljön akár a mi, akár a válogatott keret edzésein.

— Hol és mikor lesznek az IHF-kupa meccsei?

— Az első összecsapás Debrecenben, a városi sportszarnokban március 29-én, szombaton fél tizenegykor lesz. A visszavágóra április 6-án a Stockholmtól negyven kilométerre fekvő kisvárosban, Tyreso-ban kerül sor. Mindent elkövetünk azért, hogy szurkolóink hasonló élményben részesüljenek, mint korábbi találkozóinkon.

A nagy lehetőség küszöbéhez érkezve talán érthető, hogy most a nemzetközi szereplés kap nagyobb hangsúlyt a debreceni kézilabdás lányok terveihez. Így hát mi mást lehetne mondani, mint hogy „Fel a svédok ellen!”
Szentgyörgyi János

Nem Szűcs Jánoson múlt a vereség az Ú. Dózsa—DMVSC 3-0-s mérkőzésen. Sokszor felnyomult az ellenfél kapujáig, de lövéseibe rendre beleléptek a fővárosi védők

Ugy látszik, hogy érdemes volt stoplitt cserélni a dósásoknak (Kalmár István fotói)

Fotószemmel

Amíg a kicsik futottak, addig a szülők sem unatkoztak. Itt éppen a „szerezést” és az „elemőzést” szedgelik össze a gyerekek után

Csáknem ezren vettek részt az általános iskolások erdei futóversenyén

Amíg a kicsik futottak, addig a szülők sem unatkoztak. Itt éppen a „szerezést” és az „elemőzést” szedgelik össze a gyerekek után

Farkas Istvánné edző időt kér és tanácsokat ad a DSI női röplabdacsapatának

Pályázatot hirdetünk MŰSZAKI VEZETŐ

munkakör betöltésére
Feltétel: felsőfokú erősáramú végzettség, jártasság villamosgép-felújításban, elektronikában és gépészeti területen. Jelentkezés az üzem igazgatójánál részletes önéletrajzzal.
Cím: Gelka, Villamosgép-felújító Üzem, Debrecen, Vágóhid u. 12/C

GÉPESZMÉRŰKÖT, karbantartás és üzemeltetés irányítására, valamint FEJLESZTŐ MÉRŰKÖT gépek, berendezések tervezésére (kivitelezési szinten) keres felvételre a DEBRECENI DOHÁNYGYÁR.

Jelentkezni lehet a személyzeti és szociálpól. osztályon, Debrecen, Vágóhid u. 2.

A Debreceni Ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat termelési osztálya felvételre keres

ASZTALOS, LAKATOS, KÖMŰVES, BÁDOGOS, TETŐFEDŐ ÉS VILLANYSZERELŐ szak- és betanított munkásokkal

JELENTKEZÉS: a termelési osztályvezetőnél, Bűszörményi út 68. alatt.

A H.-B. M.-I SZOLGÁLTATÓIPARI VÁLLALAT folyamatosan vesz fel megrendeléseket műkö- és természetesen kőből készült síremlékekre

Felvehető hely: Debrecen, Lefkovits Vilmos u. 143. sz.
Naponta fél 8—fél 12 óráig, kedden és pénteken: fél 8—fél 4 óráig.

Ugyanitt a hagyományos formától eltérő elülsékek megtekinthetők és igénybejelentés tehető.

LAKÁS

Másfél szobás újkerti szövetkezeti lakást cserélek 2 szobás távfűtéses tanácsra megegyezés szerinti Erdekldóni lehet. Lelkó u. 16. VI. em. 36. ajtó. 17-19 óráig.

50 négyzetméteres házfelülvélő lakást főberítésű cserélek Erdekldóni délután Blaháné u. 6. I. 5. házfelülvélőnél.

Veszek minigazdálkodó k. + kevés OTP-vel, vagy 1 szobás komfortos házra. Csak tavaszszal" jellegre a kiadóba.

Elsőemlék 2 szobás + étkező, távfűtéses tanács bérletkötés 1 + 2 felvételre. "54-44" jellegre a kiadóba.

250 ezer kp. + OTP-átvállalással lakásmegoldást keresek. "Viktória" jellegre a kiadóba.

300 ezer forint körüli készpénzzel + OTP-átvállalással másfél szobás lakást vennék. "Nyár" jellegre a kiadóba.

Kétszobásnál nagyobb szövetkezeti vagy OTP-lakást vennék kp. + OTP-átvállalással. Cím és ár megjelölést kérek. "Közvetítő" jellegre a kiadóba.

3 szobás tanács kisberek cserélek Erdekldóni. "Mindem érdekel" jellegre a kiadóba.

Elsőemlék belvárosi szoba-konyhás házrészt, különálló udvaros lakásomat. Belvárosi I. emeleti másfél szobás, összkomfortos tanácsra. "Május" jellegre a kiadóba.

Elsőemlék vinkerti tanács. IX. emeleti erkélyes minigazdálkodó. Kérek garzonlakást, tanácsot, sima cserével. "Róza" jellegre a kiadóba.

Eladom vagy elcserélem nádudvaros lakásomat. "11 millió háromszáz" jellegre a kiadóba.

Újkerti 2 szobás, nagykonyhás, II. emeleti tanács lakásomat cserélem hasonló földszintre. "Újkerti környéki" jellegre a kiadóba.

Eladó kertesi családi ház Debrecen, Babits u. 52. kétszoba-összkomfort, erdekldóni a helyszínen, egész nap.

Szétköltözők! Elsőemlék 2,5 szobás, Csemete u. és 2 szobás Hajdú Iános u. összkomfortos, erkélyes tanács lakást készítek házra. 4 szobás legény. Távfütes vagy felújítást vagy befejezés előtt érdekel. "Csemete utca" jellegre a kiadóba.

3 szobás, étkezős házfelülvélő lakásomat nagy másfél szobás tanácsra cserélem. Debrecen, Jerriku u. 22. szft. 7.

Másfél szobás szövetkezeti lakás eladó belvárosban. Erdekldóni 14-18 I. sz. III. emelet 13., vagy 60-811 telefonon.

Eladó kétszobás + étkező, 60 négyzetméteres, hitelmentes, gázfűtéses örökösödés. Erdekldóni Szabadság útja 47. II/38.

Gyöngyösi másfél szobás, központi fűtéses tanács lakásomat elcserélem debreceni I. szobás, összkomfortos tanácsra, régi lakás érdekel. Erdekldóni Nyíri u. 32. szft. 49. Erdekldóni 18 óráig.

Elsőemlék 1 + 2 fél szobás, 54 négyzetméteres tanács. II. emeleti, távfűtéses lakásomat másfél szobás, tanácsot távfűtésre. "Darabos, Hunyadi utca és környéke előnyben" jellegre a kiadóba.

Háromszobás, összkomfortos, belvárosi tanács lakásomat ráfizetéssel, nagyobb kertes házra cserélem. "Sírly" jellegre a kiadóba.

2 szoba + étkező szövetkezeti lakást, 3,5-es + étkezős, tanácsra cserélek ráfizetéssel. "Tócskerti" jellegre a kiadóba.

Egyetemhez közel, 450 ezer kp. + OTP-átvállalással lakást keresek. "Kazincbarcika" jellegre, vagy Erdekldóni 17 óra után, kazincbarcikai telefonon: 06-48/10-211/28-26 mellék alatt.

Nyíregyházi, tanács 2 szobás, III. emeleti lakásomat elcserélem debreceni vagy környéki hasonlóra, amíg helyi jár. Erdekldóni Debrecen, Bűszörményi út 35. X. 32.

Nagyerdő üvegházban kétszobás, 54 négyzetméteres, II. emeleti társasházi lakást cserélek tanácsra vagy szövetkezeti kisméretű, másfél szobásra. 200 000 forint OTP-határalkal. Ráfizetést kérek. "Hűsvéti" jellegre a kiadóba.

Eladó háromszobás, összkomfortos lakás társasházban, igényesnek. Erdekldóni 17-19 óráig. Debrecen, Gyadványi u. I. III. 11. Tóth.

Budapesti, I. emeleti lakásomat (67 négyzetméter) elcserélem hajdúszoboszlói tanácsra. Erdekldóni Budapest VIII., Asztalos út 8. I. 7.

Poroszlai út, III. emeleti, háromszobás, hallos, étkezős, gardróbos, külön pincés, logiás, garázsos örökösödés. "Kéves OTP" jellegre a kiadóba.

Nagyerdőnél 3 szobás, első emeleti társasházi lakást garázsos eladó. Ember P. u. 9. Könyva Erdekldóni 16-19 óráig.

Eladó Db., Öreg Iános u. 13. sz. 2 + fél szobás, I. emeleti, gázfűtéses lakás ipari árammal. kp. + OTP 220 ezer. Erdekldóni szombat, vasárnap.

400 ezer Ft kp. + OTP-átvállalással másfél szobás lakást keresek. "Ükerti" jellegre a kiadóba.

Eladó 800 négyzetgözl föld a Lóskúti utcán, Micsurin utcához közel. Erdekldóni Tanító u. 10.

Eladó 20 négyzetgözl hétfői kert Bánkon. Erdekldóni a vásárcsarnok előbaromfi-boltjában.

Eladó kisebb kertés ház belterületen, Micsurin utcától 10 percre, vagy elcserélem egy szobás tanácsra, lehet első bérű is. Erdekldóni vidéki is. "Házrészt is beszámítok" jellegre a kiadóba.

Több ház hely eladó Józsan a Zindely utcában. Erdekldóni Zindely u. 54.

500 ezer kp. plusz OTP-vel lakásmegoldást keresek. "Volán" jellegre a kiadóba.

Márciusban beköltözhető másfél szobás, étkezős szövetkezeti lakás eladó. Dózsa Gy. u. 19. II. 12., délután. Telefon: 15-747.

Családi ház eladó P. ladvány központjában, 400 négyzetgözl tekekkel. Sarló u. 23.

Közvetített tekek eladó. Erdekldóni szombat, vasárnap. Hosszúpályi, Vasút u. 11.

Két és fél szobás, komfortos házrészt. Egy malom utca 8. sz. eladó, Szilágyi.

Ház nagy kerttel, és hordók eladók betétség miatt. Hajdúbagos, Nap u. 7.

Sánsónkertben 911 négyzetgözl tekek eladó. Erdekldóni Debrecen, Kőrösi Csoma S. u. 25. Molnárné, 6-os busszal.

Eladó vagy kertés házra cserélem 2 szobás, OTP-s örökösödés. Jerriku u. 2. X. 59.

Lenctelepen építési tekek, alapnincézet alappal eladó. "Tavaszi vétel" jellegre a kiadóba.

Eladó gazdálkodásra, állattartásra, üdülési egyaránt alkalmas tornác parasztház, 300 négyzetgözl tekekkel. Mályinka, Petőfi u. 12. sz. alatt. Szilvásváradhoz közel. Erdekldóni Petőfi u. 14. sz. alatt, vagy Hajdúszoboszló, Attila u. 7. sz. IV. 13. ajtó.

Családi ház eladó. Szepesi u. 50. sz., 7-es busz végállomás.

Miképcésen 1 szobás, konyhás, spájzos lakás, garázs és istálló eladó. Víz, villany van, 2510 négyzetméteres tekekkel. Erdekldóni Miképcés, Újvilágos kert út 1. sz. Kovács Ferenc.

Monostoripályi tőn a fűszerbolt és a vendéglő utáni lejárónál 223 négyzetgözl bekerített zártkert: 45 db termő gyümölcsfa, 40 tőcs szőlő, kút, hétfői házzal eladó. Erdekldóni Berettyóújfalun, 848-as telefonon, 17 óra után.

120 négyzetméteres családi házat 200 négyzetgözl tekekkel cserélek 1 + fél házmesteri és buszközeli rendezett hétfői házra. Más megoldás is érdekel. "Lift szükséges" jellegre a kiadóba.

Hadházi állomáshoz közel eladó 365 négyzetgözl bekerített gyümölcsös. Erdekldóni lehet Nagykőrösi. Debrecen, Bolyai u. 9.

Elsőemlék belvárosi, I. szoba-konyhás, fűrdőszobás olcsó bérű házrészt másfél szobás tanács lakásra. "Csendes udvar" jellegre a kiadóba.

200 négyzetgözl építési tekek eladó. Ikerház építésre is alkalmas. Erdekldóni Kopnya u. 19.

Gázfűtéses, tetőtér-beépítéses, nagy ebédülő, teljesen alapnincézet, 100 négyzetméter alapterület plusz terasz mellékeléssel, ipari árammal, 215 négyzetgözl tekekkel igényesnek eladó. "3 millió 800 ezer" jellegre a kiadóba.

Hajdúszoboszló, Voszok u. 13. sz. alatti új családi ház eladó. Erdekldóni szombat, vasárnap.

Kis kertés ház 150 négyzetgözl tekekkel eladó. Táltos u. 12. sz. alatt. Erdekldóni szombat, vasárnap.

200 négyzetgözl telken levő, szobát, konyhát, előszobát és teraszt tartalmazó kis családi ház 420 ezer forintért eladó. "Konzerveyár" közföldben" jellegre a kiadóba.

Vidékre vágyók, figyelme! Szakolyban 2 szobás ház 800 négyzetgözl tekekkel plusz 200 négyzetgözl bőven termő szőlő eladó. Megtekinthető Szakoly, Balkányi u. 89. Erdekldóni szombat, vasárnap. Pálóczi Sándor, Debrecen, Lázár u. 68.

Sürgősen eladó szoba-konyhás házrészt 170 000 forintért. Debrecen, Monostoripályi út 14.

400 négyzetgözl vegyes gyümölcsös, szőlő, vendégház eladó a domostanyai zártkertben. Erdekldóni Magyar Gábor, Bocskaiert, Kiss Gergely u., mindennap 16 óra után, szombat, vasárnap egész nap.

Eladó 3 szintes új ház 80 százalékos készültéssel. 900 000 kp. plusz 450 000 OTP. Nagy Lajos u. 33.

Háromszobás, kertesi családi ház eladom vagy cserélem kisebb kertes házra, szövetkezeti lakásra, első emelet. Déval u. 24.

Vekeri-tó környékén 2,5 hoid parcelizható szőlőföld eladó. Balaton u. 36/C.

Városközpontban keresek hétfői zártkerttel, leplelt 200 négyzetgözl. "Helymegjelöléssel" jellegre a kiadóba.

Elsőemlék Bocskaiert központjában kertesi, összkomfortos családi házat. Debreceni másfél szobás tanácsra. "Nyár megoldás" jellegre a kiadóba.

Eladó 2 szoba-összkomfortos tehermentes utcai házrészt 450 000 forintért. Németh László Debrecen, Csokonai u. 16. sz. Erdekldóni 17 óra után.

Tanya eladó vagy bérbe adható. Víz, villany, ipari áram van. Mindenfélé jószágárrásra alkalmas és kertészkedésre is. 4252 Tamásipuszta, Gólyás-tanya.

Felújításra szoruló 2 szobás családi ház 150 négyzetgözl telken, 10 méteres utcafronttal, építési lehetőséggel a Kálman utcában eladó. Erdekldóni 26-562-es telefonon.

Bocskaiertben 228 négyzetgözl szép hétfői tekek sürgősen eladó. Erdekldóni Bocskaiert, Alomlás tér 10. Mindennap.

Eladó 400 négyzetgözl tekekkel, 400 laptermesítő felszerelt kámparceve-10 szaraz köpület. Etyéb más célra is alkalmas. A városától 3 km-re, műtőhöz közel, 380 V békítőve. "Kézpénz" jellegre a kiadóba.

Felújításban 3 szoba-összkomfortos, teljesen alapnincézet csaiat ház eladó kp. plusz JTP. Erdekldóni lehet hétfőveken Józsa, Rózsavölgy u. 124. sz. alatt.

Alsójózsán három és fél szobás, tetőtér-beépítéses garázsos családi házomat 200 négyzetgözl kerttel eladom. Hasonló nagysági lakást beszámítok. "Tanács nem érdekel" jellegre a kiadóba.

Szoba, konyha, előszobás, 200 négyzetgözl tekekkel Pacon eladó. Belleghő 510. Kelemen Sándoré.

Alsójózsán a Mező Imre utú buszmegállónál 200 négyzetgözl építési tekek eladó és a kis kert utcán is 200 négyzetgözl. Erdekldóni Debrecen, Szabolcs u. 41.

Eladó Nagykőrösinél 2 szobás, gázfűtéses családi ház garázzsal. Erdekldóni 12-829-es telefonon.

Pallag, Monostor-dűlőben 400 négyzetgözl termő gyümölcsös eladó. Víz, villany van. Erdekldóni 15-504 telefonon 60 órától 14 óráig.

Eladó Hajdúszoboszló környékén, Liszt F. u. 10. sz. alatti ház. MTZ 50-es traktor fűrészgéppel vagy antéllal. Erd. A fenti címen.

APRÓHIRDETÉSEK

Hitelmentes, 76 négyzetméteres, 3 szobás, étkezős OTP-s örökösödés és föld alatti garázs eladó. Erdekldóni este 5 óra után, Debrecen, Jerriku u. 25. VI. 41.

2 + fél szobás, étkezős tanács lakást cserélek másfél szobás, udvaros DIK-lakásra. "180 ezer Ft különbözettel kérek" jellegre a kiadóba.

2 + fél szobás, plusz étkezős lakás kp. + OTP-vel eladó. Erdekldóni 16 óráig, Micsurin u. 104. IX. 16.

Összköltözők! Elsőemlék 1 + 2 fél szobás, nagy konyhás, spájzos, erkélyes, garázsos OTP-s lakásomat két kisebbre. Sürgős. Debrecen, Zöld Sándor u. 26. szft. 3.

Eladó kétszobás lakás kp. + OTP-átvállalással. "Sestakert" jellegre a kiadóba.

Eladó 2 szobás földszinti, garázsos társasházi, nagy konyhás, spájzos, ugyanott 5 mázsa tehérbőrű, ráfűtéses utáncs. Erdekldóni este 6 óra után a 13-714 telefonon.

1 + 2 fél szobás szövetkezeti lakásomat elcserélem 1 + fél szövetkezeti, ráfűtéses utáncsra. Micsurin u. 93. III. em. Léval. Erdekldóni 16 óra után.

Ebesen új, 3 szobás, összkomfortos, kertesi családi ház eladó. Erdekldóni Ebes, Gárdonyi u. 19., vagy a 14-606-os telefonon.

Központban levő 2 szobás, gázfűtéses tanács lakásomat elcserélem 1 + 2 felre. "Balkon" jellegre a kiadóba.

Elsőemlék 1 + 2 fél szobás szövetkezeti lakásomat kertés házra vagy építési telre. Csapó u. 102. III. 8.

Eladó kétszobás, összkomfortos, kertés ház a Csapókertben, másfél szobás házrészt beszámítok. Fülöp u. 40.

Elsőemlék kétszobás, OTP-értékeltető, összkomfortos, 52 négyzetméter alapterületű, Fényes u. 3. VII. 46. szám alatti lakásomat kisebbre.

Szétköltözők! Kétszobás, kis kertés házra cserélek új másfél szobás földszinti, II. emeleti tanács lakásunkat. Gázfűtéses. "10 állgató ház" jellegre a kiadóba.

Eladó Hajdúszoboszló központjában, Kun Béla u. 24/A, sarkon levő ikerház, arzonal beköltözhető. Erdekldóni Debrecen, Gázvezeték u. 33. Telefon: 10-805.

Eladó 2 szobás, ebédülő, összkomfortos, kertesi családi ház nagy melléképülettel, amiben kétszoba-komfort, plusz műhely van. Irányár: másfél millió. "Szabadságtelep" jellegre a kiadóba.

INGATLAN

Osszkomfortos családi ház eladó. Ebes, Kun Béla u. 2. Erdekldóni Ebes, József A. u. 6.

Félkomfortos házrészt eladó. Debrecen, Fűst S. u. 27. Erdekldóni 17 óra után.

600 négyzetgözl gyümölcsös kiadó bérbe. Erss Lajos u. 4. sz. Erdekldóni Szabadság útja 64. IV. 20.

Elsőemlék 75 kvadrátos kertem, szoba, konyha, spájz, garázsos, másfél szobás tanácsra. "Tavaszi 16 918" jellegre a Hirdetőbe.

Eladó 5 szobás családi ház gazdasági épülettel, 300 négyzetgözl tekekkel. Ipari árammal. Bánk. Erdekldóni Debrecen, Császár Péter u. 54.

Dombszon eladó 200 négyzetgözl vikendtelek. Erdekldóni szombat, vasárnap. Debrecen, Csapó u. 70. IX. 4.

Eladó Vámospercen a Báthorkertben 450 négyzetgözl vegyes szőlő, pöszmété, gyümölcsös, építésre alkalmas tekek. Buszhoz 5 perc. Villany van. Erdekldóni Debrecen, Mikszáth K. u. 83. I. 5., délután 5 óra után.

Eladom, vagy debreceni szövetkezeti, illetve OTP-s lakásra cserélem csebi 440 négyzetgözl telken levő 10 x 10-es 3 szobás összkomfortos családi házamat értékegyeztetéssel. Erdekldóni: Birtó, Ebes, Kossuth u. 25.

Eladó 530 négyzetgözl gyümölcsös a paci zártkertben. Víz, villany van, valamint egy 6 x 4 m-es pince, melyre építeni lehet. Erdekldóni a kisállomásnál levő autósóban.

Eladó a díszes úti zártkertben 200 négyzetgözl gyümölcsös. Víz, villany van. Busz 5 perc. Bethlen u. 50. VI. 37.

Eladó kertesi családi ház, két családnak alkalmas. Debrecen, Dessewffy u. 8. Nagy, Árpád térnél. Megtekinthető mindennap 11-16 óráig.

Eladó a Homokkertben azonnali beköltözhető kis családi ház, 2 x 1 szoba-konyhás, fűrdőszobával, teljesen alapnincézet, 100 négyzetméter alapterület plusz terasz mellékeléssel, ipari árammal, 215 négyzetgözl tekekkel igényesnek eladó. "3 millió 800 ezer" jellegre a kiadóba.

Hajdúszoboszló, Voszok u. 13. sz. alatti új családi ház eladó. Erdekldóni szombat, vasárnap.

Kis kertés ház 150 négyzetgözl tekekkel eladó. Táltos u. 12. sz. alatt. Erdekldóni szombat, vasárnap.

200 négyzetgözl telken levő, szobát, konyhát, előszobát és teraszt tartalmazó kis családi ház 420 ezer forintért eladó. "Konzerveyár" közföldben" jellegre a kiadóba.

Vidékre vágyók, figyelme! Szakolyban 2 szobás ház 800 négyzetgözl tekekkel plusz 200 négyzetgözl bőven termő szőlő eladó. Megtekinthető Szakoly, Balkányi u. 89. Erdekldóni szombat, vasárnap. Pálóczi Sándor, Debrecen, Lázár u. 68.

A DEBRECENI CIPOGYÁR középfokú cipőipari szakképzettséggel rendelkező munkatársat keres időelemző munkakör betöltésére.

Jelentkezés: Debreceni Cipógyár, Debrecen, Hét vezér u. 16. Munkaügyi osztályvezető.

HAJDÚ VOLÁN

alkalmaz: lehegőpécsoi-vezetőket és rakodómunkásokat

JELENTKEZÉS: Debrecen, Balmazújvárosi út 11. Megközelíthető a 23-as autóbusszal.

ÉPÍTŐMUNKÁSOK, FIGYELEM!

A HAJDÚ MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT felvételre keres

kőműves, ács, vasbetonszerelő, keménytetőfedő, asztalos, bádogos, szigetelő, szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat.

A vidékieket korszerűen felszerelt munkásszállásunkon helyezzük el, és részükre felemelt különéleési pótlékat fizetünk 60-80 Ft/munkanap.

JELENTKEZÉS: a vállalat munkaerő-gazdálkodásán, Debrecen, Kálvin tér 11. szám

AKKUMULÁTOROK

minden típusú gépjárműbe üzembe helyezett állapotban kaphatók a Debrecen, Árpád tér 15. szám alatti akkumulátor-szaküzletünkben.

Új típusú akkumulátorokra 2 év garanciát biztosítunk az üzembe helyezéstől számítva.

Garanciális ügyintézés!

Díjtalan beszerelés. Gyors kiszolgálással várjuk ügyfeleinket. Nyitva tartás: hétfőtől péntekig: 7-16 óráig, szombaton: 8-13 óráig.

Béke Mgtst., Gőrbéháza.

ATANÉRT

1. sz. Mechanikai Gyáregysége

felajánlja szabad kapacitását az alábbi területeken:

- forgácsolás (és és revolvereszterga, marás)
- sajtolás (10, 25, 40, 100 tonna),
- pont- és vonalhegesztés,
- élhajlítás L= 1500 mm-ig.

Cím: Tanért 1. sz. Mechanikai Gyáregysége, Debrecen, Hámán Kató u. 76-78. Telefon: 19-988/82 mell. Kooperációs csoport.

